

ske bliver anklaget, ført frem for dem, udelukkende er den, at faa de paagældende til at bekende; de ere allerede halve Forbrydere over for Dommeren, og dennes Opgave er netop den at straffe Forbryderne, at haandhæve Retten, at haandhæve Orden. Den Side af Sagen, at han ogsaa skal forsvare de anklagede og være Borgernes Værn mod uberettigede Anklager, falder ham langt vanskeligere ind. Og naar han saa endelig kommer til Sagens Behandling, er det jo sikkert, at saadanne Folk, som have mindre praktisk Kendskab til Livet, ville være langt mere tilbøjelige til at holde fast ved forudfattede teoretiske Betragtninger, end hvis Dommerne ere Mennesker, som have gjort Tjeneste ude i det praktiske Liv, blandt andet saadanne, som have gjort Tjeneste ved Forvaltningen som Fuldmægtige, eller ere Folk, som have haft Praksis som Sagførere o. s. v., kort sagt, Jurister med det praktiske Livs Arbejde bag ved sig. Jeg synes, at det var langt naturligere, om man fortrinvis rekruterede Dommerstanden fra saadanne Folk, end at man rekruterede Dommerstanden fra Folk, om hvilke der — andet er der jo egentlig ikke sagt i Lovforslaget — ikke siges andet, end at det skal være Folk med den bedste juridiske Karakter. Det kan jo være, at det er nødvendigt — vi ere jo et lille Eksamensland her hos os — men jeg tror dog, at praktiske Folk og ogsaa Juristerne selv ville erkende, at der sikkert er mange Jurister, som have første Karakter, der ikke ere saa udmærkede praktiske Jurister, hvorimod der er mange, som kun have anden Karakter til deres Eksamen, men kunne være langt dygtigere og langt mere praktiske. Dette at skaffe sig en god Karakter ved Eksamen beror jo nemlig i overordentlig mange Tilfælde paa rene Tilfældigheder, og Eksamen ligger jo desuden gerne saa mange Aar bag ved det Tidspunkt, hvor den paagældende faar et Dommerembede, at selv om han har været en slet Teoretiker paa det Tidspunkt, kan Manden jo meget godt siden have udviklet sig til en meget dygtig og praktisk brugbar Mand.

Ja, til disse spredte Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg slutter med at udtale Haabet om, at denne Sag, som her er rejst fra Regeringens Side, maa faa et lykkeligt Forløb. Det er sikkert nok saaledes, at der i al Almindelighed ude i Befolkningen er et levende Ønske om at komme til en Retsreform. Men det er lige saa sikkert, at der er en vis Resignation til Stede, fordi man gennem

Tiderne, saa længe Højre regerede her i Landet, ikke ventede sig noget som helst, og derfor er det maaske, at der endnu ikke er skabt det Røre om denne Sag, som man maaske ellers skulde tro var Tilfældet, naar den blev forelagt. Paa den anden Side tror jeg, at er der nogen Sag, som omfattes med Interesse i vor Befolkning, er der nogen Sag, som denne Regering og Rigsdag ville indlægge sig Ære ved at føre igennem, er det sikkert en Retsreform i alt væsentligt paa det Grundlag, som her foreligger.

Nanke: De Forslag, som vi have under Behandling her, ere jo Resultatet af Overvejelser i en Kommission, som var nedsat i Henhold til kongeligt Reskript af 11te Maj 1892. Denne Kommission var den 3die Kommission, som siden Grundlovens Givelse har været nedsat om dette Emne. Hvis der nu er nogen Sandhed i den gamle Sætning, at alle gode Gange ere 3, saa kunde vi jo haabe, at denne Kommissions Arbejder maa føre til et Resultat, og jeg kan ikke se bedre, end at i det hele og store ere Udkastets Bestemmelser saadanne, at de danne et fortrinligt Grundlag for Forhandlingen, og at vel de allerfleste Fraktioner ville kunne gaa med til Forslagene i deres Helhed, om end der naturligvis er mange Punkter, hvor man kan være i Tvivl, og hvor man er nødt til at forhandle for muligvis at se at faa et bedre Resultat ud end det foreliggende. Jeg skal søge saa nær som muligt at holde mig til det foreliggende Forslag, og alene af den Grund skal jeg ikke indlade mig paa at omtale nogle af de Bemærkninger, som den sidste ærede Taler kom med, men dem kan jeg saa muligvis komme til at omtale, naar de næste Forslag komme til at foreligge. Derimod vil jeg gerne omtale nogle Ytringer, som faldt fra den ærede første Taler i Dag i denne Sag. Han mente, at Underretskredsene burde indskrænkes, og han nævnedes, at der kunde indtræde en større Besparelse paa denne Maade; han nævnedes blandt andet, at Udgiften vilde blive $\frac{1}{2}$ Million Kr., men at man, ved at indskrænke Underretskredsenes Antal, derved vilde kunne spare et Par hundrede Tusind Kr. Det ser jo altsaa ud til at være en meget stor Besparelse i Forhold til det Beløb, den ærede Taler nævnedes først. Det er kun for at undgaa Misforstaelse, at jeg kommer ind herpaa, thi naar den ærede Taler har nævnt dette Beløb, $\frac{1}{2}$ Million Kr., har han aabenbart kun tænkt paa Lønningerne, men tage vi